

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 368/2024-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], proti rozsudku Mestského súdu Bratislava II č. k. 11P/22/2021-433 zo 16. novembra 2022 a proti postupu Mestského súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 52T/26/2023 takto

rozhodol:

1. Veci vedené na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1603/2024 a sp. zn. Rvp 1682/2024 **s p á j a** na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 1603/2024.
2. Ústavné sťažnosti **o d m i e t a**.
3. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ústavné sťažnosti sťažovateľa

1. Sťažovateľ adresoval ústavnému súdu 18. júna 2024 a 25. júna 2024 dve ústavné sťažnosti, z ktorých obsahu možno identifikovať jeho nespokojnosť s rozsudkom Mestského súdu Bratislava II č. k. 11P/22/2021-433 zo 16. novembra 2022 a s postupom Mestského súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 52T/26/2023.
2. Rozsudkom Mestského súdu Bratislava II č. k. 11P/22/2021-433 zo 16. novembra 2022 (ďalej len „namietaný rozsudok“) bol zamietnutý návrh sťažovateľa na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu (návrh na zníženie výživného). Podľa sťažovateľa zákonný sudca pri rozhodovaní o jeho návrhu „*obhajoval iba majetkové záujmy matky*“ ich maloletého dieťaťa a je toho názoru, že vzhľadom na skutočnosť, že prišiel o prácu a znížil sa mu príjem, malo byť jeho návrhu na zníženie výživného vyhovené. Sťažovateľ uvádza, že v dôsledku toho sa dostal do situácie, keď nebol schopný vyživovaciú povinnosť plniť a bolo proti nemu začaté trestné stíhanie.

3. Sťažovateľ v rámci svojej argumentácie v nadväznosti na predchádzajúce skutočnosti ďalej uvádza, že Mestský súd Bratislava I vydal proti nemu trestný rozkaz sp. zn. 52T/26/2023 z 23. októbra 2023 (ďalej len „trestný rozkaz“), kde prokurátor ním podaný odpor vzal späť, pričom odpor, ktorý podal v uvedenej veci obhajca sťažovateľa, „*nebol posudzovaný*“ a rovnako nebol posudzovaný „*dokument o tom, že dlh na výživnom je úplne splatený*“.

4. Sťažovateľ argumentuje, že bol odsúdený za trestný čin, ktorý nespáchal a nemôže si z tohto dôvodu nájsť prácu. Dôvodí: „*Porušenie môjho práva na spravodlivý, transparentný a nezávislý súdny proces viedlo to k porušeniu môjho práva na prácu a práva na primeranú životnú úroveň!*“

5. Od ústavného súdu sťažovateľ z uvedených dôvodov žiada priznanie „*finančnej náhrady vo výške 20 000 eur nemajetkovej ujmy a 12519 Eur materiálnej ujmy*“, ktorú mu mali spôsobiť Mestský súd Bratislava I a Mestský súd Bratislava II „*nesplnením povinností podľa článku 6 Európskeho dohovoru o ľudských právach, čl. 47 Charty základných práv Európskej únie a čl. 35, čl. 46, čl. 47, čl. 48 Ústavy SR*“.

6. Sťažovateľ tiež objasňuje, že jeho sťažnosť na postup Mestského súdu Bratislava I v súvislosti s dotknutým trestným rozkazom bola vybavená jeho podpredsedom listom sp. zn. 1SprV/88/2024 zo 6. júna 2024. V ňom ho podpredseda Mestského súdu Bratislava I informoval, že po tom, čo prokurátor vzal ním podaný odpor proti trestnému rozkazu späť, bola na trestnom rozkaze 3. apríla 2024 vyznačená právoplatnosť, keďže odpor podaným obhajcom sťažovateľa v dôsledku pochybenia súdneho zamestnanca nebol založený do spisu, avšak po zistení pochybenia bol zákonným sudcom určený termín hlavného pojednávania. Sťažovateľ prezentuje svoj nesúhlasom so spôsobom vybavenia tejto sťažnosti a je toho názoru, že podpredseda Mestského súdu Bratislava I v ňom uvádza nepravdivé informácie, skresľuje situáciu a neprípustne ospravedlňuje porušovanie zákonov sudcami a zamestnancami všeobecného súdu.

7. S odkazom na skutočnosti uvedené v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto rozhodnutia sťažovateľ žiada o priznanie „*finančnej náhrady vo výške 10 000 eur nemajetkovej ujmy*“, ktorú mu mal spôsobiť Mestský súd Bratislava I „*nesplnením povinností podľa článku 6 Európskeho dohovoru o ľudských právach, čl. 47 Charty základných práv Európskej únie a čl. 35, čl. 46, čl. 47, čl. 48 Ústavy SR*“.

II.

K spojeniu vecí

8. Ústavné sťažnosti sťažovateľa boli pridelené sudcovi spravodajcovi Petrovi Molnárovi.

9. Zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nemá ustanovenia o spojení vecí na spoločné konanie. Podľa § 62 zákona o ústavnom súde o primeranom použití Civilného sporového poriadku možno v konaní o ústavnej sťažnosti primerane použiť na spojenie vecí § 166 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán.

10. Po preskúmaní obsahu oboch ústavných sťažností ústavný súd zistil, že ústavné sťažnosti sťažovateľa na seba vzájomne nadväzujú a týkajú sa tej istej právnej záležitosti (špecifikovanej

civilnej veci a na ňu nadväzujúcej trestnej veci). S obsahom námietok toho istého sťažovateľa v súvisiacich veciach sa možno vysporiadať jedným rozhodnutím, čo je v záujme hospodárnosti konania. Preto boli konania o ústavných sťažnostiach podľa § 166 ods. 1 Civilného sporového poriadku spojené na spoločné konanie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavných sťažností

11. Podstata námietok sťažovateľa prezentovaných v ústavných sťažnostiach spočíva v nespokojnosti sťažovateľa so spôsobom rozhodnutia o jeho návrhu na zníženie výživného v civilnom konaní, kde sťažovateľ prezentuje svoju interpretáciu skutkového stavu a je presvedčený, že v jeho prípade dôvody na vyhovieť návrhu existovali. V druhom bode je podstatou argumentácie presvedčenie sťažovateľa o priamom, bezprostrednom negatívnom dôsledku rozhodnutia vydaného v trestnom konaní na jeho možnosti nájsť si prácu, a tento negatívny dôsledok je možné podľa mienky sťažovateľa kompenzovať priznaním finančnej satisfakcie v konaní pred ústavným súdom.

12. Pokiaľ ide o namietaný rozsudok Mestského súdu Bratislava II vydaný v civilnom konaní, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, v zmysle ktorého ústavný súd poskytuje v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne. Vo vzťahu k namietanému rozsudku Mestského súdu Bratislava II sťažovateľ disponoval riadnym opravným prostriedkom – odvolaním, ktorý podľa informácií ústavného súdu aj využil, o ktorom je oprávnený a povinný rozhodnúť nadriadený súd ako súd odvolací. Odvolanie tak predstavuje účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa vo vzťahu k uvedenému rozhodnutiu. Existencia odvolacieho konania pred odvolacím súdom nepripúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o namietanom rozsudku Mestského súdu Bratislava II, keďže odvolanie v danom prípade predstavuje účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v označenej časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci.

13. Pokiaľ ide o námietky sťažovateľa, v rámci ktorých prezentuje svoje výhrady proti administratívne pochybeniu Mestského súdu Bratislava I (vyznačenie právoplatnosti na trestnom rozkaze napriek podanému odporu obhajcu sťažovateľa, keďže odpor nebol pre pochybenie založený do príslušného spisu) a v podstate sa domáha odškodnenia za toto pochybenie, ústavný súd poukazuje na relevantné ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, prostredníctvom ktorého sa môže sťažovateľ domáhať náhrady škody spôsobenej orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci. Ústavný súd tak konštatuje, že má sťažovateľ k dispozícii účinný prostriedok na dosiahnutie ochrany svojich práv v prípade uznania jeho argumentácie o spôsobenej škode. Ústavný súd pripomína, že nevyužitie dostupných možností ochrany práv sťažovateľa nemožno nahradzovať ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže konať len vtedy,

ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemá, resp. nemala inú možnosť účinnej ochrany svojich práv (čl. 127 ods. 1 ústavy). Vychádzajúc z uvedeného záveru, vyhodnotil ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti námietok smerujúcich proti postupu Mestského súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 52T/26/2023 ako neprípustnú, a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde odmietol.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

14. V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiadava, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

15. Z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom (ako to vyplýva z časti III tohto uznesenia) vyplýva, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015, II. ÚS 193/2020). Keďže nebol splnený jeden z nevyhnutných predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. augusta 2024

Peter Molnár
predseda senátu